

«Відповіді на запитання ФОП – платників єдиного податку»

(тези начальника відділу адміністрування податку на доходи фізичних осіб, майнових податків і зборів з фізичних осіб управління податків і зборів з фізичних осіб Головного управління ДФС у Черкаській області **Віталія Леонідовича Лушникова**)

Добрий день, друзі!

Ми отримали дуже багато запитань від підприємців – спрощенців.

Тож сьогоднішня консультація **виключно для спрощенців**. Ви почуєте відповіді на запитання за темами:

«Звітність ФОП – платників єдиного податку та строки сплати зобов'язань»

«ФОП – платники єдиного податку та РРО»

«Окремі питання обліку і відповідальність».

Але на початку у мене звернення до декларантів – 2017, у зв'язку з настанням граничного терміну для окремих з них.

По строку **9 лютого 2017 року** подають Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску фізичними особами — підприємцями, в тому числі тими, які обрали спрощену систему оподаткування за 2016 рік (Додаток 5) **фізичні особи – підприємці та самозайняті особи** (крім адвокатів і нотаріусів) **за себе**.

По строку **9 лютого 2017 року** подають Декларацію про майновий стан і доходи **і сплачують** податок на доходи і військовий збір за 2016 рік (а 3 група одиниць – єдиний податок) по строку **17 лютого 2017 року** такі категорії платників:

- фізичні особи – підприємці, які протягом звітного року отримували дохід **виключно від підприємницької діяльності на загальній системі;**
- фізичні особи, які провадили **незалежну професійну діяльність та одночасно здійснювали підприємницьку діяльність на загальній системі оподаткування;**
- **фізичні особи – підприємці, які протягом звітного року отримали дохід від підприємницької діяльності** (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування) **та інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи** як громадяни (дохід від надання майна в лізинг, оренду (суборенду), житловий найм (піднайм); інвестиційний прибуток; дохід від успадкованого чи отриманого у дарунок майна і т.д.);
- **фізичні особи – підприємці, які протягом 2016 року здійснили перехід зі спрощеної системи оподаткування та отримали дохід виключно від підприємницької діяльності;**
- **фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку 3 групи.**

Звертаю увагу, що вказана категорія зараз може подати електронну або паперову декларацію – **граничний термін надсилання декларації поштою минув 4 лютого 2017 року.**

Ще одна контрольна дата. По строку **1 березня 2017 року** Декларацію платника єдиного податку подають ФОП – спрощенці **1 та 2 груп**.

І наостанок про декларування, яке триває для посадових **осіб органів державної влади та місцевого самоврядування**. По строку до 1 квітня шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції декларацій за 2016 рік декларують доходи особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Для отримання довідки про доходи за звітний 2016 рік для заповнення електронної декларації вказаній категорії декларантів не обов'язково приходити до ДФС, таку довідку можна отримати через Електронний кабінет платника. **Але в такому випадку посадова особа повинна мати ключ електронного цифрового підпису для фізичної особи.**

Отже, ще раз повторю: для подання електронної декларації суб'єкт декларування повинен мати та використовувати особистий ключ електронного цифрового підпису отриманий для виконання своїх службових обов'язків, а для отримання довідки про доходи за звітний рік за допомогою сервісу «Електронний кабінет платника» – повинен мати ключ для фізичної особи.

І нагадую, що довідки щодо заповнення декларацій **надає НАЗК** за такими телефонами: (044) 200-08-29, (044) 200-06-88.

Отже, до теми.

Почну із звітності **платників єдиного податку та сплати податкових зобов'язань в розрізі груп з 1 січня**.

Перша група ФОП – платників єдиного податку

Фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку **першої групи** сплачують **єдиний податок та єдиний внесок за себе**.

З 1 січня 2017 року для платників єдиного податку першої групи розмір єдиного податку встановлюється у **відсотках до прожиткового мінімуму**. Максимальний розмір єдиного податку для першої групи становить **160 грн.** на місяць. Водночас за змінами, внесеними Законом №1791 змінами до Податкового кодексу України з **1 січня та до прийняття відповідним органом місцевого самоврядування рішення** про встановлення ставок місцевих податків і зборів на 2017 рік за цим законом, встановлені таким органом місцевого самоврядування ставки єдиного податку для платників першої групи **застосовуються з коефіцієнтом 0,5**.

До прикладу:

1. згідно чинного рішення Черкаської міської ради ставка для платників єдиного податку 1 групи встановлена у 10% від мінімальної зарплати на 1 січня поточного року. Рахуємо суму єдиного податку до сплати до прийняття рішення за Законом №1791: $3200 \times 10\% = 320$ грн., застосовуємо коефіцієнт 0,5 і отримуємо **до сплати 160 грн. на місяць**.

2. згідно чинного рішення Баштєчківської сільської ради Жашківського району ставка для платників єдиного податку 1 групи встановлена у 6% від мінімальної зарплати на 1 січня поточного року. Рахуємо суму єдиного податку до сплати до

прийняття рішення за Законом №1791: $3200 \times 6\% = 192$ грн., застосовуємо коефіцієнт 0,5 і отримуємо до сплати **96 грн. на місяць**.

Отже, **максимальний розмір єдиного податку для 1 групи становить 160 грн. на місяць**. Але платникам єдиного податку 1 групи слід для правильного обрахунку обов'язково подивитись **рішення свого органу місцевого самоврядування**. Рішення оприлюднені на сайтах органів місцевого самоврядування і є також на сайтах головних управлінь ДФС.

Термін сплати єдиного податку шляхом здійснення авансового внеску **не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця** (п.295.1 ст. 295 Податкового кодексу України). Перший цього року термін сплати єдиного податку був 20 січня. Наступні терміни сплати єдиного податку для першої групи – 20 лютого, 20 березня, 20 квітня, 19 травня, 20 червня, 20 липня, 18 серпня, 20 вересня, 20 жовтня, 20 листопада та 20 грудня 2017 року.

Ще раз наголошую спрощенцям першої групи на необхідність при визначенні суми єдиного податку до сплати обов'язково переглядати рішення свого органу місцевого самоврядування. **Чинне на зараз рішення та застосування коефіцієнту 0,5 застосовується до прийняття рішень на 2017 рік за Законом №1791.**

Рухаємось далі. Єдиний внесок для платників першої групи. З 1 січня 2017 року ФОП - спрощенці **1 групи і ЄСВ можуть сплачувати в сумі удвічі меншій за інші групи**. Так, з 1 січня для них мінімальна сума єдиного внеску складатиме 352 грн. на місяць ($3200 \times 0,5 \times 22\%$). Водночас і страховий стаж таким особам у разі сплати мінімальної суми ЄСВ буде зараховуватись пропорційно сплаченому єдиному внеску. **Тобто півроку за рік роботи і сплати єдиного внеску**. Якщо підприємців – платників єдиного податку не влаштовує зарахування половинного стажу у разі половинної сплати ЄСВ, вони можуть сплачувати повну суму єдиного внеску, тобто 704 грн.

І про звільнення від сплати ЄСВ. Від сплати єдиного внеску звільняються за себе ФОП, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу (частина четверта статті 4 Закону № 2464 у редакції Закону №1774).

Я розповів про те, які податки сплачують підприємці платники єдиного податку 1 групи за 2017 рік. Але зараз вони звітують і сплачують ще й за 2016 рік. Тож пропоную **детальний податковий календар на 1 квартал для ФОП – платників ЄП 1 групи**, які зареєстровані на 01.01.2017 і зараз працюють.

Пізніше ми зупинимось на звітності та податках ФОП, які припинені у грудні минулого та у січні цього року, а також розглянемо приклади з ваших запитань.

Січень 2017 року:

- по строку **19 січня 2017 року** зобов'язаний сплатити **єдиний внесок** на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за **IV квартал 2016 року** в сумі 990 грн. (319 грн. за жовтень + 319 грн. за листопад + 352 грн. за грудень);
- по строку **20 січня 2017 року** зобов'язаний сплатити **160 грн. єдиного податку** за січень 2017 року (якщо інше не передбачено рішенням органу

місцевого самоврядування до прийняття відповідного рішення за Законом №1791)

Лютий 2017 року:

- по строку 9 лютого 2017 року зобов'язаний подати **Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб** та суми нарахованого єдиного внеску за 2016 рік (Додаток 5 з таблицею 2);
- по строку **20 лютого 2017 року** зобов'язаний сплатити 160 грн. **єдиного податку** (якщо інше не передбачено рішенням органу місцевого самоврядування до прийняття відповідного рішення за Законом №1791);
- має право сплатити **352 грн. єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування** за січень 2017 року (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року)

Березень 2017 року:

- по строку 1 березня 2017 року зобов'язаний подати **Податкову декларацію платника єдиного податку фізичної особи – підприємця** за 2016 рік.
- по строку 20 березня 2017 року зобов'язаний сплатити 160 грн. **єдиного податку** (якщо інше не передбачено рішенням органу місцевого самоврядування до прийняття відповідного рішення за Законом №1791);
- має право сплати 352 грн. **єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування** за лютий 2017 року (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року).

Друга група ФОП – платників єдиного податку

Фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку **другої групи** сплачують **єдиний податок та єдиний внесок за себе**, а за наявності найманих працівників – податки із заробітної плати таких працівників.

Для другої групи ставка єдиного податку встановлена, як і раніше **у відсотках до мінімальної заробітної плати**, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року і максимальна становить 20% мінімальної заробітної плати на 1 січня. **Максимальний розмір єдиного податку** для другої групи становить **640 грн. на місяць** (3200 X 20%). Якщо рішеннями міських, сільських і селищних рад та територіальних громад встановлені **інші розміри єдиного податку** (до 20%), платники єдиного податку другої групи розраховують податок відповідно до рішень. Нагадую, такі рішення оприлюднені на сайтах органів місцевого самоврядування і є також на сайтах головних управлінь ДФС.

Термін сплати єдиного податку шляхом здійснення авансового внеску **не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця** (п.295.1 ст. 295 Податкового кодексу України). Перший цього року термін сплати єдиного податку як і для першої групи, був 20 січня. Наступні терміни сплати єдиного податку – 20 лютого, 20 березня, 20 квітня, 19 травня, 20 червня, 20 липня, 18 серпня, 20 вересня, 20 жовтня, 20 листопада та 20 грудня 2017 року.

Ставка єдиного внеску для другої групи – **704 грн. на місяць**.

Також з 1 січня ФОП, у т.ч. платники єдиного податку другої групи звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу (частина четверта статті 4 Закону №2464 у редакції Закону № 1774).

Сплата єдиного внеску. Фізичні особи – підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування без використання найманої праці, сплачують єдиний внесок **на загальнообов'язкове державне соціальне страхування**, нарахований за календарний квартал до **20 числа місяця, що настає за кварталом**, за який сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Граничний термін сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування фізичними особами — підприємцями, які обрали спрощену систему оподаткування, **за грудень або IV квартал 2016 року – сягнув 19 січня 2017 року**. Ще раз нагадаю ФОП – платникам єдиного податку першої, другої, і забігаючи наперед також і третьої груп, що вони повинні були сплатити **єдиний внесок** з застосуванням ставки оподаткування 22% – за жовтень-листопад **319 грн. за грудень 352 грн.** на місяць.

А з 1 січня 2017 року за Законом №1774□ платники єдиного податку другої та третьої груп повинні сплачувати єдиний внесок **на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за себе в розмірі – 704 грн. в місяць (або 2112 грн. за звітний квартал)**. Перша група може сплачувати 352 грн. ЄСВ на місяць або 1056 грн. за квартал. Виключення: пенсіонери за віком та інваліди, які отримують відповідні соцвиплати.

Тобто, ФОП платники єдиного податку першої, другої та третьої груп можуть сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування щомісячно, але граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – **19 квітня 2017 року**, за II квартал – **19 липня**, за III квартал – **19 жовтня** та за IV квартал 2017 року – **19 січня 2018 року**.

Навожу податковий календар на 1 квартал для ФОП – платників ЄП 2 групи, які зареєстровані на 01.01.2017 і зараз працюють.

Січень 2017 року:

- по строку 19 січня 2017 року зобов'язаний сплатити **єдиний внесок** на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за **IV квартал 2016 року** в сумі 990 грн. (319 грн. за жовтень + 319 грн. за листопад + 352 грн. за грудень);
- по строку 20 січня 2017 року зобов'язаний сплатити 640 грн. **єдиного податку** за січень 2017 року (якщо інше не передбачено рішенням органу місцевого самоврядування)

Лютий 2017 року:

- по строку 9 лютого 2017 року подати **Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску за 2016 рік** (Додаток 5 з таблицею 2);
- по строку 20 лютого 2017 року зобов'язаний сплатити 640 грн. **єдиного податку** (якщо інше не передбачено рішенням органу місцевого самоврядування);
- має право сплати 704 грн. **єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за січень 2017 року** (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року)

Березень 2017 року:

- по строку 1 березня 2017 року зобов'язаний подати **Податкову декларацію платника єдиного податку фізичної особи – підприємця за 2016 рік**;
- по строку 20 березня 2017 року зобов'язаний сплатити 640 грн. **єдиного податку** (якщо інше не передбачено рішенням органу місцевого самоврядування);
- має право сплати 704 грн. **єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за лютий 2017 року** (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року).

Третя група ФОП – платників єдиного податку

Фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку **третьої групи** сплачують **єдиний податок, ПДВ** (платники цього податку) **та єдиний внесок за себе**, а за наявності найманих працівників – податки із заробітної плати таких працівників.

Для 3 групи ставки єдиного податку залишаються на рівні 3% та 5% від доходу у разі включення податку на додану вартість до складу єдиного податку.

Щодо сплати єдиного внеску. Одразу наголошу, що в лютому до 17 числа включно ФОП платники єдиного податку третьої групи повинні сплатити **податкові зобов'язання з єдиного податку за IV квартал 2016 року**.

ФОП - платники єдиного податку третьої групи можуть сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування щомісяця і при цьому пам'ятати, що граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року, за II квартал – 19 липня, за III квартал – 19 жовтня, за IV квартал 2017 року – 19 січня 2018 року. І, нагадаю, з 1 січня **від сплати єдиного внеску звільняються за себе ФОП** (у т.ч. 3 групи), якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу (визначено частиною четвертою статті 4 Закону №2464 у редакції Закону №1774).

Податковий календар на 1 квартал для ФОП – платників ЄП 3 групи, які зареєстровані на 01.01.2017 і зараз працюють.

Січень 2017 року:

- по строку 19 січня 2017 року зобов'язаний сплатити **єдиний внесок** на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за **IV квартал 2016 року** в сумі 990 грн. (319 грн. за жовтень + 319 грн. за листопад + 352 грн. за грудень)

Лютий 2017 року:

- по строку 9 лютого 2017 року зобов'язаний подати **Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску за 2016 рік** (Додаток 5 з таблицею 2) ;
- по строку 9 лютого 2017 року зобов'язаний подати **Податкову декларацію платника єдиного податку фізичної особи – підприємця за IV квартал 2016 року**;

- по строку 9 лютого 2017 року ФОП – платник ПДВ, у якого податковий період дорівнює календарному кварталу зобов'язаний подати **Податкову декларацію з ПДВ за IV квартал 2016 року (та за бажанням продовжити на 2017 рік звітувати поквартально – відповідну заяву)**;
- по строку 17 лютого 2017 року сплатити **задекларовану суму єдиного податку за IV квартал 2016 року** (3% або 5% від отриманого доходу);
- по строку 17 лютого 2017 року сплатити **задекларовану суму ПДВ** (для платників, у яких базовий податковий період дорівнює календарному кварталу);
- по строку 20 лютого року 2017 року ФОП – платник ПДВ, у якого податковий період дорівнює календарному місяцю зобов'язаний подати **Податкову декларацію з ПДВ за січень 2017 року**
- має право сплати 704 грн. **єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за січень 2017 року** (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року)

Березень 2017 року:

- по строку 2 березня 2017 року зобов'язаний сплатити **задекларовану суму ПДВ** (для платників, у яких базовий податковий період дорівнює календарному місяцю);
- має право сплати 704 грн. **єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за січень 2017 року** (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року).

Додам, що ФОП – роботодавці та податкові агенти подають:

- **щомісяця, протягом 20 календарних днів**, наступних за звітним місяцем Звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів доходів і зборів (форма №Д4 (місячна));
- **щокварталу, протягом 40 календарних днів**, наступних за останнім календарним днем звітного кварталу розрахунок за формою №1ДФ.

І ще нагадування саме для цієї категорії підприємців.

З 1 січня цього року **при розрахунку загальної кількості осіб, які перебувають у трудових відносинах з платником єдиного податку – фізичною особою не враховуються працівники, призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період.** До цього часу – не враховувались лише наймані працівники, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю і пологами та у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею передбаченого законодавством віку.

Як правильно розрахувати податки із заробітної плати з 1 січня – пропоную переглянути відповідний вебінар, посилання на який ви бачите на екрані та матеріали до цього вебінару. Якщо є додаткові питання, будь ласка ставте їх у коментарях.

Тепер, як я і обіцяв, розглянемо приклади з ваших запитань, зокрема щодо звітності та податках ФОП, які припинені у грудні минулого та у січні цього року.

Приклад 1. ФОП зареєстрований 20 листопада 2016 року і виявив бажання стати платником єдиного податку першої (другої) груп з грудня 2016 року. (Відповідно до абз.1 пп.298.1.2 п.298.1 ст.298 Податкового кодексу України – зареєстровані в установленому порядку ФОП, які до закінчення місяця, в якому відбулась державна реєстрація, подали заяву щодо обрання спрощеної системи оподаткування та ставки єдиного податку, встановленої для першої або другої групи, вважаються платниками єдиного податку з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому відбулася державна реєстрація)

Його податковий календар на цей квартал та алгоритм дій:

У січні 2017 року:

- по строку 20 січня 2017 року повинен був сплатити 160 грн. – для першої, а для другої групи 640 грн. єдиного податку;
- по строку 19 січня 2017 року повинен був сплатити 352 грн. єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за грудень 2016 року;

У лютому 2017 року:

- по строку 20 лютого 2017 року повинен сплатити 160 грн. – для першої (для другої групи – 640 грн.) єдиного податку;
- має право сплати 352 грн. для першої (а для другої групи – 704 грн.) єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за січень 2017 року (останній термін сплати ЄСВ за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року);
- по строку 9 лютого 2017 року подати Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску за 2016 рік (Додаток 5 з таблицями 1 та 2);
- по строку 9 лютого 2017 року подати Декларацію про майновий стан і доходи за 19 днів листопада 2016 року.

У березні 2017 року:

- по строку 1 березня 2017 року подати Податкову декларацію платника єдиного податку фізичної особи – підприємця за 2016 рік.
- по строку 20 березня 2017 року повинен сплатити 160 грн. для першої (для другої групи – 640 грн.) єдиного податку;
- має право сплати 352 грн. для першої (для другої групи 704 грн.) єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за лютий 2017 року (останній термін сплати внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року).

Приклад 2. ФОП платник єдиного податку першої (другої, третьої) групи припинив свою діяльність у державного реєстратора у грудні 2016 року. Його дії у січні 2017 року:

- по строку **19 січня 2017 року** сплатити 990 грн. (жовтень – 319 грн. + листопад 319 грн. + грудень 352 грн.) єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за IV квартал 2016 року;
- подати Податкову декларацію платника єдиного податку фізичної особи – підприємця за 2016 рік, яка одночасно буде ліквідаційною. (ФОП платник

єдиного податку третьої групи повинен до подання ліквідаційної декларації сплатити єдиний податок за IV квартал 2016 року).

Приклад 3. ФОП зареєструвався 30 листопада 2016 року та виявив бажання стати платником єдиного податку третьої групи 5% про що повідомив ДФС в заяві на обрання спрощеної системи оподаткування, але зазначив, що **буде здійснювати підприємницьку діяльність тільки з 1 січня 2017 року.**

В даному випадку не має значення, коли розпочинає ФОП свою господарську діяльність, він є платником єдиного податку третьої групи з 30 листопада 2016 року (абз. 2 пп.298.1.2 п.298.1 ст.298 Податкового кодексу України).

Відповідно, у січні 2017 року:

- по строку 19 січня 2017 року такий ФОП повинен був сплатити 671 грн. (листопад 319 грн. + грудень 352 грн.) єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відпрацьований період 2016 року;

У лютому 2017 року:

- по строку 9 лютого 2017 року повинен подати Податкову декларацію платника єдиного податку фізичної особи – підприємця за IV квартал 2016 року;
- по строку 9 лютого 2017 року подати Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску за 2016 рік (Додаток 5 з таблицею 2 з відображенням мінімального страхового внеску за листопад – 319 грн. та за грудень 352 грн.);
- по строку 17 лютого 2017 року сплатити задекларовану суму єдиного податку (5% від отриманого доходу);
- має право сплати 704 грн. єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за січень 2017 року (граничний термін сплати єдиного внеску за I квартал 2017 року – 19 квітня 2017 року).

У березні 2017 року:

- має право сплати 704 грн. єдиного внеску за лютий 2017 року.

Переходимо до наступного блоку питань: **«ФОП – платники єдиного податку та РРО»**

Перше. Підприємці – платники єдиного податку **1-3 груп**, які здійснюють реалізацію **технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту**, повинні застосовувати РРО при продажу товарів, включених до Переліку груп технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування реєстраторів розрахункових операцій встановлюється. Перелік товарів, які підлягатимуть застосуванню РРО, має встановити Кабінет Міністрів України до 31.03.2017. До цього періоду штрафні санкції застосовуватися не будуть.

Друге. Про застосування РРО ФОП – платниками єдиного податку у разі перевищення обсягу доходу у 1 млн.грн. протягом календарного року.

Питання 1: Обсяг доходу підприємця – платника єдиного податку другої групи сягнув ще у серпні 2015 року 1,5 млн. гривень. У вересні-грудні 2015 року підприємець не працював взагалі, а у 2016 році працював по безготівці. Питає:

чи маю я право з 1 січня 2017 року не застосовувати при розрахунках за готівку реєстратор до перевищення 1 млн. гривень?

Відповідь: Відповідно до п.296.10. ст. 296 Податкового кодексу України реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку:

- першої групи;

- другої і третьої груп (фізичні особи - підприємці) **незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень.** У разі перевищення в календарному році обсягу доходу понад 1000000 гривень застосування реєстратора розрахункових операцій для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Застосування реєстратора розрахункових операцій розпочинається з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, та продовжується у всіх наступних податкових періодах протягом дії свідоцтва платника єдиного податку.

Тому якщо обсяг доходу ФОП – платника єдиного податку другої групи від здійснення підприємницької діяльності у серпні 2015 року перевищив 1000000 гривень, то такий підприємець повинен був застосовувати реєстратор розрахункових операцій з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, тобто з 1 жовтня 2015 року та застосовувати РРО у всіх наступних податкових періодах протягом дії свідоцтва платника єдиного податку.

Отже, застосування реєстратора розрахункових операцій для вказаного платника єдиного податку є обов'язковим при проведенні розрахунків за готівку також у 2017 році та у всіх наступних податкових періодах протягом дії свідоцтва платника єдиного податку.

Питання 2: Підприємець на третій групі, працює по безналу, через рахунок. За 2016 рік валовий дохід 1 млн.32 тисячі грн. Чи може він у 2017 році займатися ще і іншою діяльністю, яка вимагає розрахунку готівкою і не застосовувати РРО?

Відповідь: У разі перевищення ФОП - платниками єдиного податку третьої груп обсягу доходу 1 млн. гривень за календарний рік при здійсненні торгівлі (наданні послуг) **використовуючи готівковий розрахунок, застосування РРО є обов'язковим** з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, та продовжується у **всіх наступних податкових періодах протягом реєстрації суб'єкта господарювання як платника єдиного податку.**

Питання 3. Чи має право ФОП на єдиному податку другої та третьої групи, який торгує в магазині (продає безакцизний товар) або надає послуги, встановити термінал для розрахунку з клієнтами без РРО. Коли і як записувати в книгу доходів цей платіж? Чи необхідно підклеювати до книги чеки, чи достатньо виписки з банку?

Відповідь: РРО не застосовується якщо обсяг доходу такого ФОП протягом календарного року не перевищує 1 млн. гривень. У разі перевищення платниками єдиного податку другої і третьої груп (фізичними особами - підприємцями) обсягу доходу 1 млн. гривень **при здійсненні реалізації товарів із застосуванням платіжних карток, такі особи не мають права на реалізацію товарів без застосування РРО.** Відповідно до пункту 6 Порядку ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість затвердженого наказом №579, платник податку заносить

до Книги відомості в такому порядку: у графі 1 зазначається дата запису; у графах 2 - 6 щоденно відображається дохід від провадження господарської діяльності, що оподатковується за ставками, встановленими відповідно до пункту 293.2 та підпункту 2 пункту 293.3 статті 293 глави 1 розділу XIV Кодексу, із сумарним підсумком за місяць, квартал, рік, зокрема отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (окремо в готівковій та безготівковій), матеріальній або нематеріальній формі. Форма даної книги не передбачає підклеювання документів, що стосуються розрахунків як в готівковій так і безготівковій формі.

І на завершення висвітлення окремих питань **обліку і відповідальність ФОП – платників єдиного податку.**

Питання: Чи необхідно ФОП - платникам єдиного податку зберігати первинні документи та чи передбачена відповідальність за незабезпечення їх зберігання?

Відповідь: ФОП - платники єдиного податку зобов'язані забезпечити зберігання первинних документів на підставі яких заповнювалися дані Книги обліку доходів або Книги обліку доходів та витрат, що використовувалися для складання податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця, або інші первинні документи, які використовуються для складання податкової звітності по іншим податкам і зборам – у разі їх сплати. Такі первинні документи зберігаються **не менш як 1095 днів з дня подання податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця або іншої податкової звітності, для складання якої вони використовуються.** За незабезпечення зберігання первинних документів до платників єдиного податку можуть бути застосовані штрафи відповідно до п. 121.1 ст. 121 Податкового кодексу України (**510 грн.**). А при відсутності первинних документів на товари (роботи, послуги), придбані платником єдиного податку, у разі виявлення факту щодо неутримання податку на доходи **фізичних осіб при виплаті доходу громадянам** до таких ФОП застосовуються штрафні санкції, як до податкового агента, передбачені п. 127.1 ст. 127 Кодексу (штраф у розмірі **25% суми податку**, що підлягає перерахуванню та/або сплаті до бюджету), та на суму грошового зобов'язання, визначеного за результатами податкової перевірки, нараховується пеня.

Питання: Де необхідно зберігати книгу обліку доходів (книгу обліку доходів та витрат) ФОП платнику єдиного податку у разі здійснення підприємницької діяльності в декількох місцях?

Відповідь: Коротко зазначу, що книгу веде сам ФОП і нормами Податкового кодексу та відповідних Порядків **не передбачено ведення Книг окремо найманими працівниками фізичних осіб - підприємців платників єдиного податку.** Тобто Книга зберігається безпосередньо у фізичної особи - підприємця платника єдиного податку.

Питання: Яка передбачена відповідальність за неведення або неналежне ведення книги обліку доходів та книги обліку доходів та витрат ФОП - платником єдиного податку?

Відповідь: Відповідно до ст.164 прим.1 Кодексу України про адміністративне правопорушення неведення обліку або неналежне ведення обліку доходів та витрат суб'єктами господарювання, для яких законами України встановлено обов'язкову форму обліку, тягне за собою попередження або накладення штрафу у розмірі від трьох до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 51 грн. до 85 грн.). Такі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за те ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 85 грн. до 136 грн.). Крім того, **за не оприбуткування (неповного та /або несвоєчасного) оприбуткування готівки в книзі обліку доходів та книзі обліку доходів та витрат контролюючі органи застосовують штрафні санкції відповідно до вимог Указу Президента України «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки» у п'ятикратному розмірі неоприбуткованої суми.**

Прошу підприємців враховувати все сказане в роботі і ділитись цією інформацією з колегами.

Дякую за увагу. Дякую, що ви з нами.

Інформації дуже багато, але й багато питань.

Ми зацікавлені у поінформованих платниках, а тому чекаємо ваших додаткових питань, відгуків та пропозицій по наступних темах для висвітлення.

Ми працюємо для вас!

До зустрічі!